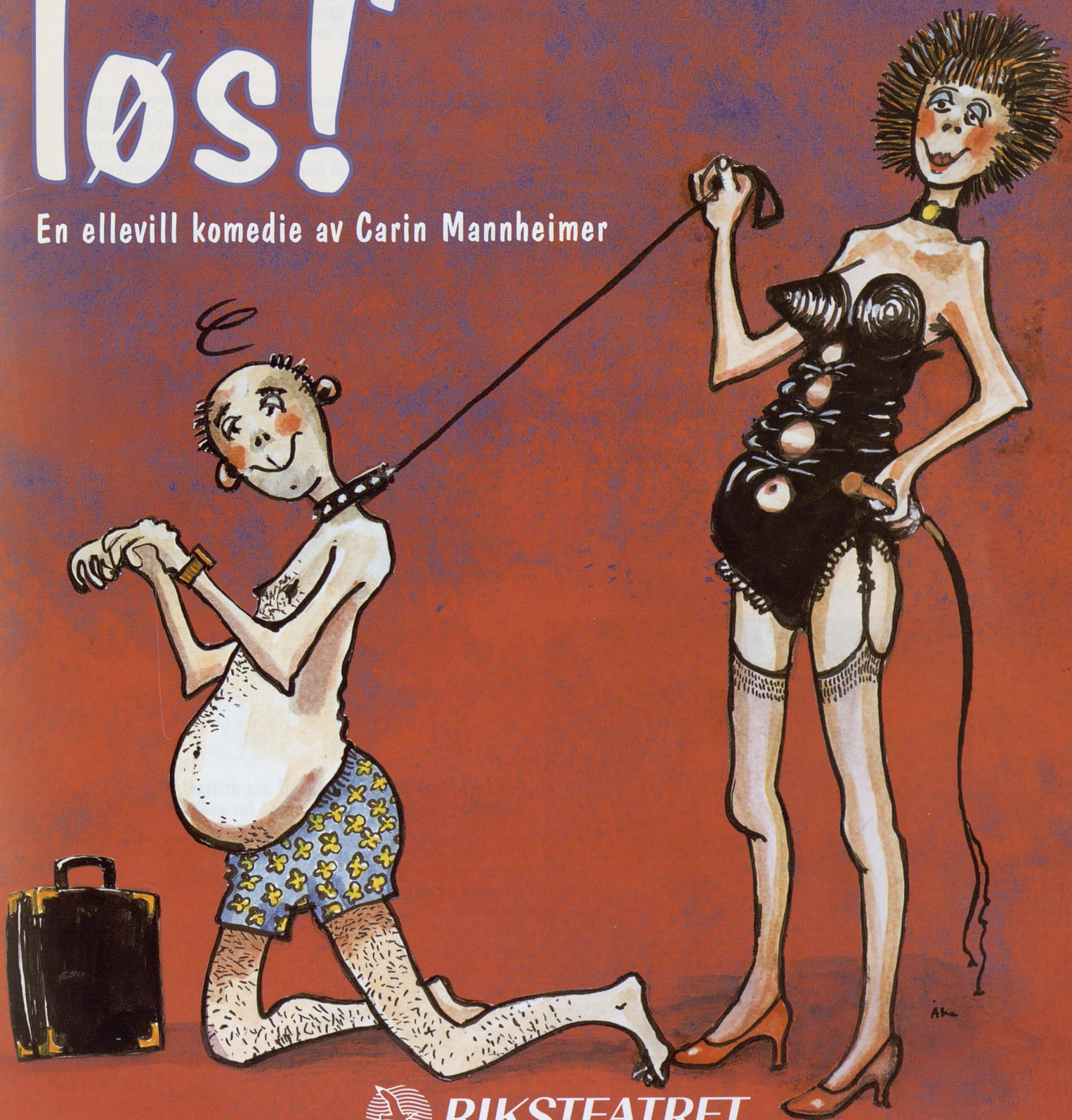
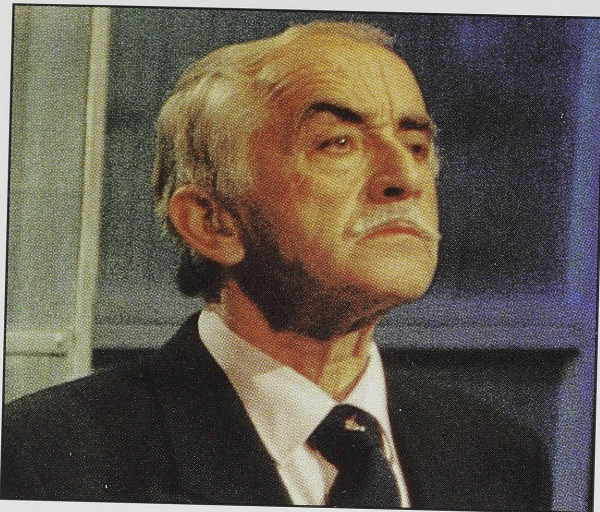

På lysten løs!

En ellevill komedie av Carin Mannheimer

RIKSTEATRET

– Filialen skal legges ned. Den er ikke lønnsom.
Og da har vi ikke bruk for dere lenger. Kort og godt.

– Dere må omskoleres.

– Jeg er jo nettopp blitt det. Jeg tok et datakurs
til syttitotusen og allikevel fikk jeg sparken.

– Ja, da må du omskoleres på nytt.

– Denne maskinen suger opp all den dritten
du trodde var skjøvet under teppet for godt.

– Jeg tar to, en, tre!...bare du får stengt av den
der og kommer deg ut! Jeg har et meget viktig
møte om eksakt syv minutter.

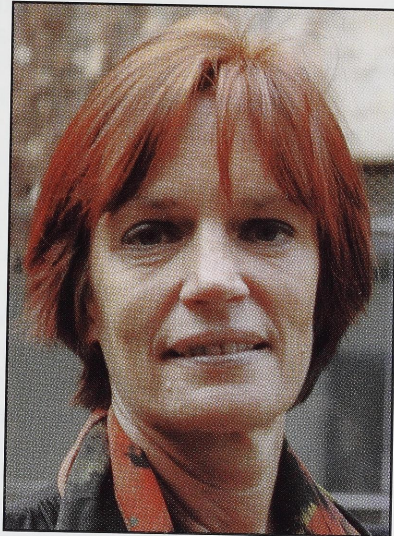
En løssluppen komedie nesten på alvor!

"Her er'e ikke lett å være mann!", sa en av de mannlige skuespillerne da prøvene til "På lysten løs!" startet. For dette er en komedie på kvinnenes premisser - en komedie som forfatteren og instruktøren Carin Mannheimer har skrevet med humor, kjærlighet og ironi.

Og selv om den er utleverende - den tar både kvinneroller og mansroller på kornet - så er den skrevet med en varme som gjelder for kvinner så vel som for menn.

Stykket har vært vist med stor suksess mange steder i Skandinavia, og instruktørene har fått muligheten til å tilpasse forestillingen til sitt land, eller sitt visningssted.

Derfor: Velkommen til den norske og til Riksteatrets versjon av "Rika barn leka best": "På lysten løs!"

Bente Erichsen

Bente Erichsen
Teatersjef

Utgitt av Riksteatret

P.b. 724 sentrum, 0105 Oslo

Internett: www.riksteatret.no

E-post: riksteatret@riksteatret.no

Ansvarlig utgiver: Teatersjef Bente Erichsen

I redaksjonen: Lise Juvet, Steinar Vestli og Tore Kamfjord (red.)

Foto: Frits Solvang. Forsideillustrasjon: Åke Candell

Opplag: 2500. Trykk: Enersens Trykkeri as

NB Rana
Depotbiblioteket

Forfatteren presenterer seg

Da jeg var fjorten år, ville jeg bli kurtisane. Kurtisaner slapp ekteskap og husarbeid; dessuten bodde de nesten alltid i Paris. Og så fikk de treffe gutter hele tiden, noe som sterkt tiltalte min appetitt og mitt ustadige sinn.

Mine litterære idoler på den tiden var Scarlett O'Hara i "Tatt av vinden" og Becky Sharp i Thackerays "Forfølgelighetens marked", to smarte, intelligente kvinner som manipulerte mannssamfunnet til sin egen fordel. I og for seg gikk det jo ikke så bra med dem til slutt. Scarlett innså f.eks. at kjærligheten til én mann er livets mening, og innså det naturligvis for sent. Men jeg lot meg ikke lure av så enkle knep. Da min konfirmasjonsforberedende prest, som var en dannet mann, hørte om mine kvinnelige forbilder, fikk jeg meg en dyktig skrape pluss en del helgenbiografier å lese. Så da jeg var femten, bestemte jeg meg for å bli nonne. Ser dere mønsteret? Nok en gang om å slippe ekteskap og husarbeid! Skjønt nå er gutter og menn helt ute av bildet. Samtidig var det nettopp de som førte til mitt fall.

Femten år senere satt jeg med en passende ektemann, to barn, halvferdig embetseksamen, villa, tilfeldige barnepiker og underbetalte ekstrajobber som litteraturkritiker. På "fritiden" holdt jeg foredrag om "kvinnens frigjøring gjennom yrkesarbeid" for motvillige, overarbeidede kvinner i Socialdemokratiska Kvinnoförbundet. De ville ingen annen frigjøring ha enn å få seg et mannebein, som kunne forsørge dem slik at de kunne være hjemme med barna. Selv demonstrerte jeg for barnehageplass for alle og påpekte at det ikke var kvantiteten i samværet med barna som telte, men kvaliteten. Kvaliteten bestod dessverre for det meste i å sovne sammen etter godnatt-eventyret, for nå var jeg fast ansatt i Sveriges Radio og hadde to heltidsstillinger: En som tv-produsent og en som kokke og hus-, rydde-, vaske- og strykehjelp. Og så skulle man være pen, glad, erotisk, kjekk, smart i tøyet, passe intelligent og evig energisk. Man var, for å si det slik, ikke bare mamma, men en hel del annet også.

Det skjønner jo enhver at et slikt liv ikke holder i all evighet, hvor mye jeg enn hevdet at dette var rettfærdig og likestilt og frigjørende og vidunderlig.

Det kom en dag da jeg oppdaget at alt jeg tjente, hadde jeg brukt på mat, husholdningspapir, blomster, barnevakter og klær, mens min likestilte mann hadde brukt dem på hus og bil og båt og andre hyggelige og varige ting. Jeg oppdaget også, da jeg nå skulle nyte tilværelsen som enslig tenåringsmor, at jeg hadde lavere lønn enn mine mannlige kollegaer. Kvinnelønninger var tydeligvis ikke ment å være forsørgerlønninger, men snarere et lite tillegg til en mannlønn. Men herregud, jeg skrev jo samfunnskritisk tv-dramatikk og var talskvinne for et helt annet samfunn enn det patriarkalsk kapitalistiske, så i og for seg spilte vel ikke egne penger noen rolle. En vakker dag skulle jo utopien bli virkelighet, og da klarte man seg fint uten bil og båt og pensjonsforsikring og penger på bok.

Livet gikk videre. Plutselig hadde jeg ingen barn hjemme og ingen mann heller for den saks skyld. Tiden var min egen. Jeg kunne skrive når som helst på døgnet uten at noen klaget over at jeg ikke var der. Det ble vanskelig å venne seg til så mye "eget" liv. Samtidig var jeg nødt til å begynne å tenke over det der med pensjonen. Kom jeg til å få noen? Hadde jeg vært yrkesaktiv lenge nok til full tilleggs pensjon? Hadde jeg noen gang hatt råd til privat forsikring? Det så ikke bra ut. Kanskje jeg skulle blitt kurtisane likevel. Nå var det i seneste laget når en ikke engang ble bedt med på kino fordi en hadde pene ben. Eller skulle jeg blitt nonne? En kunne sittede som abbedisse i et vakker hus på landet; én drakt, ett rom, én oppgave og ingen problemer. For nå var de vakre utopiene fullstendig glemt av alle og definitivt ikke lenger på dagsordenen. Og var det noen som husket dem, så var det for å skjennes over dem og håne dem. "Sosial ingeniørkunst", sa man foraktelig. "Folkhem", en måte å hindre folk i å bli ordentlig voksne på! Mange hadde vært forutseende - mest menn - og sørget for å få høy lønn, høye stillinger og flotte fallskjermer, mens enda flere - mest kvinner - satt igjen og trodde på det gode samfunnet som tok seg av sine.

I dag må man være glad for at man lever. Og enda gladere om man har arbeid. For nå skal vi betale regningen for utgifter som vi egentlig ikke har hatt noe med. Krisen er her, og gjeldssanering er ordet for dagen. Det er lett å holde latteren inne

når man ser hvor den treffer. Men det er vanskelig å være alvorlig når man får inn over seg de absurditeter som det politiske og offentlige ordskifte flommer over av. For meg ble satiren, farsen, den eneste form som gjenstod for å beskrive dagens situasjon. Den fortvilelse og vrede som ligger bak "På lysten løs!", kunne bare beskrives i det groteske, det overdrevne, det vanvittige. Siden har det jo vist seg at virkeligheten som vanlig overtreffer diktningen. Direktørens redegjørelser i banken har jeg hørt flere høyere sjefer komme med i fullt alvor. Sosialarbeideres og arbeidsformidleres desperasjon og resignasjon har kommet lenger i dag.

Det finnes mange måter kvinner kan forholde seg til den patriarkalske strukturen på! Noen tar opp kjønnsforskning. Noen lar seg innlemme i den og bekrefter sin "kvinnelighet". Noen er kjekke, likestilte og arbeider seg i hjel. Noen denger løs på den og betraktes som mannshatere. Noen manipulerer og utnytter den. Selv sitter jeg ensom med katten min og vet verken ut eller inn lenger. Sint er jeg. Men på hvem?

Carin Mannheimer

- Jeg må finne meg en mann.
- En mann? Hvorfor det?
- Han skal kjøpe Opel Vectra og campingvogn til meg.

- Førtifemtusen! Det er ikke mange kvinner som har en sånn månedslønn.

- Men når skal vi si fra, da? At det ikke er gratis, altså. Før, etter eller midt i?

– Sex, Vigdis! Det er viktig, det. Det er det som løfter oss opp av den grå hverdagen, eller hva?

– Jeg er så enig, men jeg har ikke tid til å bli løfta akkurat nå.

– Mitt råd er følgende: Sats på des specialité's....
fantasier, petit carnaval, morsomme leker.
Litt mer teater!

– Vi i Verdikommisjonen føler at de tingene dere tar betalt for, er ting som heller burde foregå gratis i familiens lune rede.

– Dersom det som foregår her skulle foregå i familiens lune rede, tror vi det ble ganske trekkfullt der.

På lysten løs!

av Carin Mannheimer.

Oversatt av Arne Lindtner Næss.

Bearbeidet for norske forhold av Arne Lindtner Næss og Line Rosvoll.

Vigdis	Marit Østbye
Yvonne	Linda Tørklep
Marianne	Susanne Fuhr
Lillian	Marit Bolling
Madame Pompadour, Torunn, Sonja Johannesen	Anne Beate Odland
Bankfunksjonær, kameraoperatør, servitør, Tiril	Eva Meinich
Bankfunksjonær, script, fru Krohn, Tonje	Nina Schjeide
Dir. Ørbech, personalsjef, verdikommisjonsmedlem, italiener	Ingolf Karinen
Harald Johannesen, regissør, oberst, prest, tysker	Eyolf Soot Kløvig
Arbeidsformidler, skuespiller, bartender, Olav, danske	Bjørn H. Moan
Dir. Krohn, sosialkurator, Wilhelm, nordmann	Per Tofte
Instruktør	Line Rosvoll
Scenograf og kostymedesigner	Sturla Rongstad
Koreograf	Yngve Horn
Lyssettere	Stian Lindquist og Tor Støve
Masker og parykker	May-Britt Grondona
Dramaturg	Tine Thomassen
Inspisient/turnéleder	Pål Grønli
Bemanning på turné:	
Scenemester	Erkki Ylitalo
Lysmester	Tor Støve
Lydansvarlig	Kristin Hansen
Kostymeansvarlig	Ingunn Huseby
Maskeansvarlig	May-Britt Grondona
Rekvisitør	Ole Thon

Gjennomgangstema og finalenummer er komponert av Per Chr. Revholt.

Dekorasjoner, kostymer, rekvisitter og lyd er produsert ved Riksteatret under ledelse av verksmester Harald Knutsen, leder for systua Solveig Engh, leder for rekvisittavdelingen Nina Hellum og leder for lydavdelingen Knut Solhaug.

Suffli i prøveperioden: Jeanette Skjæggestad/Berit Kullander.

Teaterforlag: Colombine.

Premiere: 24. september 1998 i Levanger.

Regissør **Line Rosvoll**

er utdannet ved Regilinjen på Statens Teaterhøgskole, Akademi for figurteater og Divadlo Drak i Tsjekkia. Fra 1991 til 1993 var hun tilknyttet Den Nationale Scene hvor hun bl.a. satte opp "Et Fandens Fruentimmer" og "En midtsommernattsdrøm". Som frilanser har Line Rosvoll signert bl.a. "Under open himmel" på Det Norske Teatret, "Anne Franks dagbok" på Teater Ibsen, "Smilets land" på Operaen i Kristiansand, "Drømspill" på Black Box og "Balkongen" på Trøndelag Teater. Hun har også instruert flere hørespill for NRK Radioteatret. Line Rosvoll er nyutnevnt leder av Norsk Dramatikk Festival.

Scenograf **Sturla Rongstad**

er utdannet arkitekt, men beveget seg allerede på midten av 70-tallet over i teatret. Han har laget scenografien til noen titalls oppsetninger i Norge og utlandet, deriblant til "Peer Gynt" på The Cambridge Theatre Company. På Den Norske Opera har han gjort scenografien til bl.a. "Trylleflyten", "Madame Butterfly", "Skjebnens makt" og "Trubaduren". Rongstad har arbeidet tolv år i NRK, der han blant annet laget scenografien til "Wiese" og til tre Spellemannsprisutdelinger. I ti år var han med i ledelsen av Opera Mobile, der han også gjorde scenografien til de fleste stykkene.

Betjeningen var svært tålmodig da Susanne Fuhr, med assistanse fra Line Rosvoll og Sturla Rongstad, prøvde kostymer hos Plasmatics.

Skuespillere

Marit Østbye

gikk ut fra Statens Teaterhøgskole i 1973. Hun er bl.a. kjent for å ha tolket flere av Ibsens kvinneskikkelser: Elida Wangel i "Fruen fra havet", Solveig i "Peer Gynt", Nora i "Et dukkehjem", Fru Stockman i "En folkefiende" og tittelrollen i "Hedda Gabler". Østbye hadde hovedrollen i Tor Åge Bringsværds "Nesegrevet", og hun var én av kvinnene i Riksteatrets oppsetning av Edward Albees "Tre Høye Kvinner". De siste årene har hun spilt ved Riksteatret, Agder Teater, Rogaland Teater og Nationaltheatret.

Linda Tørklep

er utdannet ved elevskolen på Det Norske Teatret og har vært fast ansatt som skuespiller ved Riksteatret siden 1977. Hun har medvirket i musikkspillene "Ungen", "Trost i taklampa" og "Gjest Baardsens siste flukt", og hun har spilt Teskje-kjerringa og Tante Sofie. Høsten 1995 spilte hun i "Bobby Fischer bor i Pasadena", året etter i "En midsommernattsdrøm". Linda Tørklep var med i Riksteatrets store Peer Gynt-satsing, som Ingrid og Den Grønklede i "Gjøglernes Peer Gynt", og våren 1998 spilte hun vertshusholdersken i familiemusikalen "Robin Hood".

Susanne Fuhr

er utdannet barnevernspedagog og sanglærer. Siden 1978 har hun sunget jazz med både egne band og storband. Hun har holdt mange konserter og står bak flere plateutgivelser. Sammen med Odd Børretzen ga hun ut platen "Don't explain", en hyldest til Billie Holiday. Fuhr har spilt i flere revyer, kabareter og teaterstykker. På Riksteatret har hun blant annet medvirket i "Hjemme-borte", og på Nordland Teater har hun hatt roller, som spenner fra Fru Linde i "Et Dukkehjem" til Tussi i "Ole Brumm". Fuhr har medvirket i spillefilmer og i radioteatre.

Marit Bolling

var den første som spilte Anne Frank i Norge. Hun er utdannet ved Statens Teaterhøgskole og har vært tilknyttet Riksteatret siden 1969. Her har hun hatt sentrale roller i blant annet "Hedda Gabler", "Fuglelskerne" og "Gjøglernes Peer Gynt". Som Kate Keller i Arthur Millers "Alle mine sønner",

høstet hun svært gode kritikker. I mange år har hun gledet syke og gamle med sitt program "Ord og toner rundt sveivegrammofonen". Under Norsk Dramatikk Festival i juni i år spilte Bolling i "Hagebenker og andre buskvekster", til avisers og publikums store begeistring. Enakteren spilles igjen på Nationaltheatret i desember.

Anne Beate Odland

ble oppdaget under en Duke Ellington-konsert da hun ble invitert opp på scenen for å danse. Hun ble tilbudt en rolle i "Hair". Odland er utdannet ved Statens Teaterhøgskole og har studert sang i New York. På Riksteatret har hun hatt mange store roller, blant annet tittelrollene i "Hedda Gabler", "Victoria" og "Fagre Helena". I flere sesonger spilte hun Eline Gyldenløve i "Fru Inger til Østraat", og i "Et Dukkehjem" har hun spilt Fru Linde. Hun har medvirket i flere musikkspill, bl.a. som Sally Bowles i "Cabaret" og Den syngende narr i "Da er jeg en syngende bjelle". Høsten 1997 og våren 1998 var Anne Beate Odland med i kirkespillet "Lat riket ditt koma".

Eva Meinich

har sin utdanning fra Romerike Folkehøgskole og The Arts Educational Drama School i London. Turen gikk deretter til Nordland Teater, hvor hun spilte Annika i "Pippi Langstrømpe" og Pearl i "Røtter". På The English Speaking Theatre i Oslo har hun hatt rollene som Eliza i "Pygmalion" samt Vi og Joanna i "Too Much Punch for Judy". Eva Meinich spilte Halldis Gudmundsen i spillefilmene "Blind Gudinne" og "Salige er de som tørster", etter Anne Holts romaner.

Nina Schjeide

er utdannet ved den treårige skuespillerlinjen på The Arts Educational Drama School i London. Hun arbeidet som skuespiller i London i åtte måneder, før hun kom tilbake til Norge i april i år. Her hjemme spilte hun Cecilia i "Kapring" under Norsk Dramatikk Festival. Schjeide har også hatt en gjesterolle i TV-serien "Syv Søstre" og hun har vært med i kortfilmen "Deig". Nina Schjeide har tatt et ettårig teaterkurs ved Amatørteatersenteret i Oslo, og hun har danset klassisk og jazz.

Ingolf Karinen

har siden 1974 vært ansatt ved Riksteatret. Her har han hatt en rekke roller, både i komedier og i drama. "Aldri elsket jeg livet så høyt – historien om en hest" av Leo Tolstoj og Tor Åge Bringsværds "Mowgli" ble store suksesser med Ingolf Karinen i viktige roller. Karinen medvirket i Unge Riks-forestillingen "Patrik 1,5" våren 1998, og sesongen før var han med i Riksteatrets store Peer Gynt-satsing. Ellers har han spilt i en rekke spillefilmer, novellefilmer, reklamefilmer og TV-komedier.

Eyolf Soot Kløvig

har de siste 25 årene arbeidet som skuespiller ved de fleste av landets teatre; foruten Oslo Nye Teater og Nationaltheatret, syv år ved Den Nationale Scene i Bergen. Soot Kløvig har spilt flere store roller, blant annet Oberon og Theseus i "En midsommernattsdrøm" og McKeath i "Tolvskillingsoperaen". Han har medvirket i flere barneforestillinger, revyer og kabareter, og han har arbeidet som instruktør og dramaturg. Soot Kløvig har skrevet og fremført tekster i radio, og han har vært med i filmer og i TV-programmer. For tiden spiller han Walter i TV-serien "Syv Søstre".

Bjørn H. Moan

debuterte som teaterskuespiller våren 1998. Da spilte han tittelrollen i Unge Riks' oppsetning av "Patrik 1,5" av Michael Druker, og kritikken var strålende. Mange skoleelever mente forestillingen var den beste de noen gang hadde sett. Moan var også med i den norske spillefilmen "Insomnia", og han har spilt i flere elevproduksjoner ved en filmskole.

Per Tofte

debuterte på Trøndelag Teater og har siden 1970 medvirket i en rekke forestillinger ved Riksteatret; blant annet som Byfogd Stockmann i "En folkefiende", Markien i "Mirandolinas Vertshus" og Anton Tsjekov i "Tsjekov – Tsjekova". Sammen med Marit Bolling ble han med dette skuespillet invitert til to Tsjekov-festivaler i Sovjetunionen. I seks somre har Per Tofte spilt tittelrollen i "Peer Gynt" i forestillingen ved Golåvatnet i Gudbrandsdalen. Denne sommeren fremførte Tofte "Terje Vigen" på Ibseniana-festivalen 1998 i Grimstad.

– Man skal vel stort sett bare legge seg ned, og det kan vel ikke være verre enn alle de gangene jeg har lagt meg på ryggen for husfredens skyld. Og så kan man jo bare ligge der og lure på hva man skal ha til middag.

– Du lurer sikkert på hvorfor jeg kommer hit?

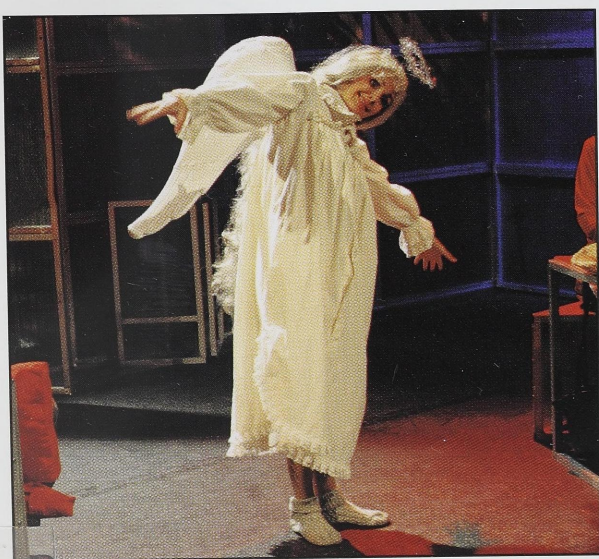
– Nei, sånt blander jeg meg ikke i.

– I min alder er det lettere å betale enn å overtale.

– Vel, jeg er kanskje ikke helt normal, men jeg hadde tenkt meg litt vanlig kjærlighet.

– Bli med til paradiset! Gloria Sanctus!

Depotbiblioteket

99sd 12 157

Turnéroute

24. sept.	Levanger
25. sept.	Stjørdal
26. sept.	Melhus
29. sept.	Bø i Telemark
30. sept.	Skien
1. okt.	Larvik
2. okt.	Grimstad
4. okt.	Risør
5. okt.	Kristiansand
6. okt.	Kristiansand
7. okt.	Sandefjord
8. okt.	Notodden
9. okt.	Seljord
11. okt.	Drammen
12. okt.	Nøtterøy
13. okt.	Holmestrand
18. okt.	Tromsø
20. okt.	Alta
21. okt.	Hammerfest
22. okt.	Lakselv
24. okt.	Kirkenes
27. okt.	Harstad
28. okt.	Narvik
30. okt.	Bodø
2. nov.	Mosjøen
4. nov.	Namsos
5. nov.	Steinkjer
8. nov.	Elverum
9. nov.	Hamar
10. nov.	Lillehammer
11. nov.	Gjøvik
12. nov.	Fagernes
13. nov.	Ål
15. nov.	Vikersund

Med forbehold om endringer

Program kr. 20,-

RIKSTEATRET